

ALUSTUS TALKOOTOIMINNASTA
VKP(b):n MOSKOVAN KAUPUNKIKONFERENSSISSA ⁶⁴
JOULUKUUN 20 pnä 1919

Toverit, kuten konferenssin järjestäjät minulle ilmoittivat, te olette ottaneet päiväjärjestykseen alustuksen talkootoiminnasta ja jakaneet tämän kysymyksen kahteen osaan, jotta voitaisiin käsitellä seikkaperäisesti tämän asian tärkeimpiä puolia: ensinnäkin talkoiden järjestelyä Moskovassa sekä niiden tuloksia ja toiseksi käytännöllisiä johtopäätöksiä talkoiden tulevaa järjestelyä silmälläpitäen. Haluaisin rajoittua vain yleisiin näkökohtiin, niihin ajatuksiin, joita talkootoiminnan järjestäminen puolue- ja neuvostorakennustyömme uutena ilmiönä herättää. Sen vuoksi asian käytännölliseen puoleen kajoan vain aivan lyhyesti.

Silloin kun järjestettiin vasta ensimmäiset kommunistiset lauantaitalkoot, oli vielä vaikea arvioida, missä määrin tämä ilmiö ansaitsi huomiota ja saattoiko siitä kehittyä jotain merkittävää. Muistan, kun puoluelehdistössä julkaistiin ensimmäiset tiedotukset tästä asiasta, niin toverit, jotka ovat läheisessä kosketuksessa ammattiyhdistysliikkeeseen ja Työasiain komissariaattiin, olivat alussa erittäin pidättyväisiä, etten sanoisi pessimistisiä. Heistä tuntui, ettei ole mitään syytä kiinnittää suurempaa huomiota näihin talkootoihin. Sittemmin talkootoiminta on kasvanut niin laajaksi, ettei kukaan voi kiistää sen tärkeyttä rakennustyössämme.

Me käytämme tosiaankin hyvin usein sanaa „kommunismi”, niin usein, että olemme jopa ottaneet sen puolueemme nimeenkin. Mutta kun harkitsee syvemmältä tätä asiaa, niin herää ajatus, että paitsi sitä hyvää, mikä tästä on ollut seurauksena, se on ehkä muodostunut meille eräänlaiseksi

vaaraksi. Tärkeimpänä syynä, joka pakotti meidät muuttamaan puolueen nimen, oli halu sanoutua mahdollisimman jyrkästi irti vallalla olevasta II Internationalen sosialismista. Vanhan sosialismin mitä syvällisin kriisi, sen vararikko kävi meille päivänselväksi sen jälkeen kun suurin osa virallisia sosialistisia puolueita oli johtajiensa kautta asettunut imperialistisen sodan aikana oman maansa porvariston eli oman hallituksensa puolelle. Korostaaksemme mahdollisimman painokkaasti, että me emme voi pitää sosialisteina niitä, jotka imperialistisen sodan aikana kannattivat omaa hallitustaan, näyttääksemme, että vanha sosialismi on lahonnut ja kuollut, pääasiallisesti sen vuoksi me esitimmekin ajatuksen puolueemme nimen muutoksesta. Teimme näin sitäkin suuremmalla syyllä, koska nimitys „socialidemokratia” on puhtaasti teoreettiselta kannalta katsoen jo kauan sitten lakannut olemasta oikea. Jo 40-luvulla, jolloin se ensi kerran tuli Ranskassa laajaan poliittiseen käyttöön, tämä nimitys annettiin pikkuporvarilisten reformistisocialistien puolueelle eikä vallankumouksellisen proletariaatin puolueelle. Halu sanoutua jyrkästi irti vanhasta sosialismista oli näin ollen tärkeimpänä syynä, liikkeellepanevana voimana muutettaessa puolueen nimeä, josta tuli uuden Internationalen nimi.

Jos kysymme itseltämme, mitä on kommunismi ja miten se eroaa sosialismista, niin meidän täytyy sanoa, että sosialismi on se yhteiskunta, joka kasvaa kapitalismista välittömästi, se on uuden yhteiskunnan ensimmäinen muoto. Kommunismi sitä vastoin on yhteiskunnan korkeampi muoto, joka voi kehittyä vasta sitten kun sosialismi on vakiintunut täydellisesti. Sosialismi edellyttää työntekoa ilman kapitalistien apua, yhteiskunnan hyväksi tapahtuvaa työntekoa ja samalla työtätekevien järjestyneen etujoukon, tietoisimman osan taholta tarkkaa tilinpitoa, valvontaa ja tarkkailua, jota paitsi on määriteltävä sekä työn määrä että työpalkkio. Niiden määrittelemisen on tarpeellista siksi, että kapitalistinen yhteiskunta on jättänyt meille sellaisia jälkimuistoja ja sellaisia tottumuksia kuin työnteko yksinomaan omaksi hyväksi, yhteistalouden vieroksuminen, pienisännän vanhoja tottumuksia, jotka ovat vallitsevina kaikissa maatalousmaissa. Kaikki tämä on tosi kommunistiselle talouselämälle vastakkaista. Kommunismiksi me sitä vastoin sanomme sellaista järjestystä, jolloin ihmiset

tottuvat täyttämään yhteiskunnalliset velvollisuutensa ilman erityistä pakotuskoneistoa, jolloin yhteiseksi hyväksi tapahtuva maksuton työnteko muodostuu yleiseksi ilmiöksi. On itsestään selvää, että „kommunismi” on ylen kaukainen käsite niiden kannalta katsoen, jotka ovat ryhtyneet vasta ensimmäisiin toimenpiteisiin täydellisen voiton saavuttamiseksi kapitalismista. Sen vuoksi on mitä suurinta vääristelyä ja käytännön kannalta vahingollista, tyhjä kerskailua, jos tulkitaan nimitys „kommunistinen puolue” siten, ikään kuin kommunistista järjestelmää toteutettaisiin jo nyt, niin oikea kuin puolueemme nimenmuutos olikin, niin valtavan suurta hyötyä kuin se onkin tuottanut, niin suurimerkityksistä kuin on ollutkin jo tehty työ, joka sai suunnattomat mittasuhteet — onhan näet kommunistisia puolueita nyt jo kaikkialla maailmassa, ja vaikkei Kommunistisen Internationalen perustamisesta ole kulunut vielä vuottakaan, on se työväenliikkeen kannalta katsoen verrattomasti voimakkaampi kuin kuoleva vanha II Internationale.

Siksipä sana „kommunistinen” vaatiikin erittäin varoista suhtautumista ja juuri siksi kommunistiset talkoot ovat käyneet erikoisen arvokkaiksi siitä pitäen, kun ne alkoivat levitä käytäntöön, koska vain tässä, tavattoman vähäisessä ilmiössä on alkanut ilmetä jotakin kommunistista. Pakkoluovuttamalla tilanherrat ja kapitalistit saimme vain mahdollisuuden rakentaa alkeellisimpia sosialismin muotoja, mutta siinä ei ole vielä mitään kommunistista. Kun tarkastelemme nykyistä talouttamme, niin näemme siinä vasta hyvin heikkoja sosialismin ituja ja vanhojen talousmuotojen ylivoimaisen valta-aseman, joka ilmenee pientalouden vallitsevuutena tai millään rajoittamattomana, hillittömänä keinotteluna. Mutta kun vastustajamme, pikkuporvarilliset demokraatit, menshevikit ja eserrät, väittävät meitä vastaan sanoen: te murskasitte suurkapitalismin, mutta sen sijaan teillä versoo kaikista raoista pahimmanlaatuinen keinottelijain ja koronkiskurien kapitalismi, niin vastaamme siihen: jos olette kuvitelleet meidän voivan siirtyä suurkapitalismista suoraan kommunismiin, niin ette ole vallankumouksellisia, vaan reformisteja tai utopisteja.

Suurkapitalismi on järkkynyt pahasti kaikkialla, jopa niissäkin maissa, joissa ei vielä ole otettu askeltakaan

sosialismia kohti. Tältä kannalta katsoen koko tuo kritiikki, kaikki nuo vastaväitteet, joita vastustajamme meille esittävät, ovat aivan kestäättömiä. Sitten kun suurkapitalismi on murskattu, sen tilalle alkaa nousta uuden, pienen, kei-nottelijain kapitalismin versoja. Me käymme raivokasta taistelua suurkapitalismin rippeitä vastaan, joka on antautunut kaikenlaatuisen pieneen keinotteluun, mistä sitä on vaikeampi saada kiinni ja missä se saa kaupankäynnin huonoimmat ja järjestymättömimmät muodot.

Taistelu, joka sodan oloissa on käynyt paljon kiivaammaksi, on aiheuttanut mitä raaimmassa muodossa ilmenevää keinottelua varsinkin siellä, missä kapitalismi oli laajemmassa mitassa organisoitua, ja olisi kerrassaan väärin kuvitella vallankumouksellista siirtymäkautta joksikin toisenlaiseksi. Näin on asia nykyisen talouselämän kannalta katsoen. Jos asetamme kysymyksen, mitä Neuvosto-Venäjän nykyinen taloudellinen järjestelmä on, niin meidän täytyy sanoa, että se on sosialismin perustusten laskemista suurtuotannossa, vanhan kapitalistisen talouden uudistamista kapitalismin tehdessä mitä sitkeintä, miljoonissa eri muodoissa ilmenevää vastarintaa. Länsi-Euroopan maat, jotka pääsivät sodasta yhtä vaurioituneina kuin meidänkin maamme, esim. Itävalta, eroavat meistä vain siinä, että niissä tämä kapitalismin rappeutuminen, tämä keinottelu on vielä voimakkaampaa, mutta sosialistisen rakennustyön ituja, sitä, mikä tekee vastarintaa kapitalismille, ei siellä ole. Mutta mitään kommunistista ei meidän talousjärjestelmässämme toistaiseksi ole. „Kommunistinen” alkaa vasta silloin, kun alkaa talkootoiminta, t.s. silloin kun yksilöt alkavat tehdä laajassa mitassa yhteiseksi hyväksi maksutonta työtä, jota mikään valta, mikään valtio ei normita. Se ei ole naapurin auttamista, jota on esiintynyt aina maaseudulla, vaan laajoissa mittasuhteissa järjestettyä maksutonta työtä, jota tehdään yleisvaltakunnallisten tarpeiden tyydyttämiseksi. Sen vuoksi olisi paremmin paikallaan, jos sanaa „kommunistinen” käytettäisiin paitsi puolueen nimessä, myös poikkeuksellisesti niistä elämämme taloudellisista ilmiöistä, joissa olennoituu kommunistinen käytäntö. Jos Venäjän nykyisessä järjestelmässä onkin jotakin kommunistista, niin ainoastaan talkootyö, kaikki muu sen sijaan on vain kapitalisminvas-taista taistelua sosialismin vakiinnuttamiseksi, ja tästä

sosialismista on sen lopullisesti voitettua kehittyvä juuri sama kommunismi, jota me voimme talkootoiminnassa nähdä elävänä todellisuutena emmekä vain kirjatietona.

Tällainen periaatteellinen merkitys on talkoilla, jotka osoittavat, että jo nyt luodaan ja alkaa syntyä yleisvaltakunnallisten tarpeiden tyydyttämiseksi järjestetyn laajamittaisen palkattoman työn muodossa jotain kerrassaan uutta, mikä sotii kaikkia vanhoja kapitalistisia sääntöjä vastaan, jotain korkeampaa kuin kapitalismista voitolle pääsevä sosialistinen yhteiskunta. Siksipä saatoimmekin sanoa — sen jälkeen kun Moskovan—Kazanin radan rautatieläiset, jotka elävät pahimmassa nälässä ja suurimmassa puutteessa, vastasivat tänä vuonna ensimmäisinä puolueen Keskuskomitean kehotukseen auttaa maata ja kun ilmaantui merkkejä siitä, että kommunistiset talkoot lakkaavat olemasta yksityistapauksia, alkavat levitä ja saavat kannatusta joukoissa —, että tämä on tavattoman suurimerkityksinen periaatteellinen ilmiö ja että meidän on todella tuettava sitä kaikinpuolisesti, jos haluamme olla kommunisteja ei ainoastaan periaatteessa, ei ainoastaan kapitalisminvastaisen taistelun mielessä. Sosialistisen yhteiskunnan käytännöllisen rakennustyön kannalta tämä ei vielä riitä. On sanottava, että tämä liike voidaan käytännössä kehittää laajaksi joukkoliikkeeksi. En uskalla sanoa, olemmeko todistaneet sen, koska ei ole vielä tehty yhteenvedoja sen liikkeen mittasuhteista, jota sanomme kommunistisiksi talkoiksi. Minulla on vain hajanaisia tietoja ja olen lukenut puoluelehdistä, että lukuisissa kaupungeissa tämä talkootoiminta kehittyi yhä laajemmaksi. Pietarilaiset toverit kertoivat, että Pietarissa pidetään talkoita paljon enemmän kuin Moskovassa. Mitä tulee maaseutuun, niin monet toverit — niiden joukosta, jotka ovat käytännössä perehtyneet tähän liikkeeseen — ovat kertoneet minulle, että heille kertyy suunnattomasti aineistoa tästä yhteiskunnan hyväksi tehtävän työn uudesta muodosta. Mutta vasta sitten kun tätä kysymystä on käsitelty moneen kertaan lehdistössä ja eri kaupunkien puoluekonferensseissa, saamme ne yhteenvedot, joiden nojalla voimme sanoa, onko talkoista todella tullut joukkoilmiö ja olemmeko todella päässeet tällä alalla merkittäviin saavutuksiin.

Oli miten oli, riippumatta siitä, saammeko mainitunlaiset täydelliset ja tarkistetut tiedot nopeasti vai emme, meidän ei pidä epäillä, että periaatteelliselta kannalta katsoen olisi olemassa, talkoita lukuunottamatta, jokin muu ilmiö, joka viittaisi siihen, että me emme vain sano itseämme kommunisteiksi emmekä vain halua olla kommunisteja, vaan myös toteutamme käytännössä jotakin kommunistista emmekä pelkästään sosialistista. Sen vuoksi jokaisen kommunistin, jokaisen joka haluaa pysyä uskollisena kommunismin periaatteille, täytyy keskittää kaikki ponnistuksensa, koko huomionsa siihen, että hän auttaa osaltaan tämän ilmiön selvittämistä ja sen soveltamista käytäntöön. Tällainen on talkoiden periaatteellinen merkitys. Sen vuoksi jokaisessa puoluekonferenssissa tämä kysymys on jatkuvasti otettava esille ja käsiteltävä sitä niin teoreettiselta kuin käytännölliseltäkin puolelta. Me emme saa rajoittua vain tämän ilmiön teoreettiseen, periaatteelliseen puoleen. Kommunistiset talkoot ovat meille suunnattoman arvokkaita ei ainoastaan siksi, että ne toteuttavat kommunismia käytännössä. Sen lisäksi talkoilla on meillä vielä kaksinainen merkitys: valtion kannalta ne ovat pelkkää käytännöllistä apua valtiolle ja puolueen kannalta, mikä ei saa jäädä varjoon meiltä, puolueen jäseniltä, se merkitys, mikä niillä on puolueen puhdistamisessa mukaanlyötytyneistä aineksista, taistelussa niitä vaikutuksia vastaan, joita puolue kokee lahoavan kapitalismin ilmapiirissä.

*Lyhyt selostus julkaistu
joulukuun 21 p:nä 1919
„Izvestija VTsIK” lehdessä
287. numerossa*

*Julkaistu ensi kerran
täydellisenä v. 1927*

*Julkaistaan
pikakirjoitteen mukaan*